

The logo consists of the word "LAUREA" in white, bold, sans-serif capital letters, stacked in two lines. The text is centered within a solid blue square.

LAUREA

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

The background of the top half of the page is a close-up photograph of shattered glass. The shards are sharp and jagged, reflecting light in various directions, creating a complex pattern of highlights and shadows. The overall color palette is cool, with blues and greys.

LAUREA LONG 15 | 2024

Maria Normann & Marleena Lempiäinen

**Ruotsin jengirikollisuuden vaikutukset
sosionomikoulutukseen kohdistuviin odotuksiin**

Abstrakti

Tässä artikkelissa tarkastellaan Ruotsin jengirikollisuustilanteesta johtuvaa keskustelua ruotsalaisen sosionomikoulutuksen muutostarpeista ja pohditaan ilmiön käsittelyä suomalaisessa sosionomikoulutuksessa. Sekä Suomen että Ruotsin hallitusohjelmissa tunnustetaan nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisyn tärkeys, ja pyritään löytämään keinoja sen torjumiseksi. Ruotsin hallitusohjelman kirjaus nuorisorikollisuuden sisällyttämisestä pakolliseksi teemaksi sosionomikoulutuksessa on johtanut selvitystyöhön, jossa tarkastellaan mahdollisuuksia erikoistua nuorisorikollisuuden parissa tehtävään työhön. Käynnistetty selvitystyö on jakanut mielipiteitä ammattiliittojen ja koulutusalan toimijoiden kesken.

Ruotsalainen sosionomikoulutus on tällä hetkellä luonteeltaan yleiskoulutus eikä rikoksantorjuntaan, rikollisuuteen tai siitä irrottautumiseen keskittyvää koulutusohjelmaa ole tarjolla. Suomalaisessa sosionomikoulutuksessa opiskelijat voivat suuntautua eri asiakasryhmien hyvinvoinnin edistämiseen ja Laurean rikosseuraamusalan sosionomikoulutus tarjoaa erityisesti rikollisuuteen ja sen ehkäisyyn liittyvää opetusta. Eri korkeakouluissa on myös tarjolla nuoriso- ja jengirikollisuuden parissa tehtävässä työssä hyödyksi olevia opintojaksoja.

Suomessa sosionomin tehtäviin kuuluu rikostorjunnallinen vaikutustyö. Sosionomiopiskelijat hyötyisivät rakenteellisen sosiaaliryöön sekä yksilöllisen ja yhteisöllisen rikoksantorjunnan viitekehukseen rakentuvasta opetuksesta. Rikoksantorjuntatyö jengirikollisuuden ehkäisyssä vaatii eri yhteiskunnan sektorien ja ammattialojen yhteistä työtä. Lisäksi tarvitaan yhteiskunnan rakenteiden ja sosiaalipolitiikan tukea segregaaation ja polarisoinnin vähentämiseksi.

Asiasanat: sosionomikoulutus, jengirikollisuus, jengit, rikoksantorjunta

Ruotsin jengirikollisuuden vaikutukset sosionomikoulutukseen kohdistuviin odotuksiin

RUOTSISSA JENGIKOLLISUUS ON viime vuosina noussut merkittäväksi haasteeksi yhteiskunnalle. Jengirikollisuuden torjumiseksi ja haittojen vähentämiseksi on etsitty monenlaisia keinoja. Nyt valokeilaan on päässyt sosionomikoulutus. Koulutuksen sisältöön ja painopisteisiin on vaadittu muutoksia, jotta sosiaalialan ammattilaiset olisivat paremmin varustautuneita kohtaamaan jengirikollisuuden aiheuttamat haasteet. Tässä artikkelissa tarkastelemme Ruotsissa syntyneitä keskustelua sosionomikoulutuksesta ja pohdimme suomalaista sosionomikoulutusta rikosentorjunnan näkökulmasta.

JOHDANTO

Suomalaisessa jengirikollisuuskeskustelussa pyritään erottelemaan toisistaan termit järjestäytyneet rikollisuus, nuorisorikollisuus ja katujengirikollisuus. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa käytetään termejä nuoriso- ja jengirikollisuus sekä katujengit. Hallitusohjelman mukaisesti on laadittu toimenpideohjelma nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi vuosille 2024–2027.

Jengin määritelmä vaihtelee maittain. Ruotsissa viranomaiset kutsuvat huumausainerikollisuudesta ja talousrikollisuudesta kumpuavaa järjestäytyneitä rikollisuutta rikollisiksi verkostoiksi (kriminella nätverk, esim. Tollin, Angerbrandt & Jonsson 2023) tai rikolliseksi ympäristöksi (kriminell miljö, esim. Öberg & Merenius 2023). Suomessa ruotsalaisesta ilmiöstä käytetään yleisesti käsitteitä jengi tai katujengi. Tässä artikkelissa käytämme Ruotsalaisesta ilmiöstä sanaa jengi yksinkertaisuuden vuoksi. Tarkempaa käsitteiden analyysia varten voi tutustua esimerkiksi Marko Forssin (2023) artikkeliin Katujengi rikosoikeudellisesti määriteltynä järjestäytyneenä rikollisuutena.

Jengit muodostavat Ruotsissa yhteiskunnallisesti suuren uhan. Jengirikollisuuden rakentama väkivaltapääoma, taloudelliset rakenteet ja rinnakkaisyhteiskunnan rakenteet vaikuttavat sekä suoraan että epäsuorasti ihmisten turvallisuuteen ja yhteiskunnallisesti tärkeisiin toimintoihin. Jengirikollisuus muodostaa uhan hyvinvointijärjestelmille, elinkeinoelämälle, kansalaisyhteiskunnalle sekä ennen kaikkea Ruotsin asukkailla. Pitkällä aikavälillä uhattuina ovat perusarvot, kuten demokratia, oikeusvarmuus sekä luottamus asukkaiden ja valtion välillä. (Skr. 2023/24, 67)

Jengirikollisuus on levittäytynyt viime vuosina Ruotsissa etelän suurkaupungeista koko maahan, ja se on merkittävä ongelma valtion lisäksi alueelliselle ja kunnalliselle toiminnalle. Poliisin arvion mukaan rikollinen talous tuottaa noin 100–150 miljardia kruunua vuodessa. (Skr. 2023/24, 67). Jengeihin kytkeytyvä talousrikollisuus on osaltaan yhteiskuntaa uhkaava ilmiö. Ruotsin talousrikosvirasto Ekobrottsmyndigheten EBM (Polismyndigheten 2023, Ramqvist 2023) on arvioinut talousrikollisuuden olevan jengeille jopa tuottavampaa kuin laiton huumausainekauppa.

Jengien uudet aluevaltauksot talousrikollisuuden parissa ovat sosiaali- ja terveyspalvelut, kuten terveyskeskukset, rokotuspisteet, lastensuojelulaitokset ja yksintulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden vastaanottoyk-

siköt. Esimerkiksi Ruotsin poliisi raportoi kesäkuussa 2024 olevan todennäköistä, että jengit ovat vakiinnuttaneet asemansa sijaishuollon markkinoilla paitsi yritysomistuksen myös siellä työskentelevän henkilökunnan kautta (Polismyndigheten 2024).

RUOTSALAINEN SOSIONOMIKOULUTUS

Ruotsalainen sosionomikoulutus perustuu korkeakoululakiin (Högskoleförordning 1993, 100). Koulutuksen pituus on 210 opintopistettä, johon sisältyy 15 opintopisteen laajuinen opinnäytetyö. Sosionomikoulutuksen suorittaneen tulee osoittaa tietämystä ja ymmärrystä alan tieteellisistä perusteista. Tuntemusta tulee osoittaa ajankohtaisesta tutkimus- ja kehitystyöstä, sosiaalityön johtamisesta sekä ryhmien sosiaalisista tilanteista, elinoloista, fyysisestä ja psyykkisestä terveydestä sekä toimintakyvystä suhteessa yhteiskunnallisiin ja muihin taustatekijöihin. Tietämystä ja ymmärrystä on osoitettava kahdesta erikseen mainitusta aihealueesta: 1) lasten tarpeet sekä sellaiset yhteiskunnalliset ja perhetilanteet, jotka vaikuttavat naisten ja miesten elinolosuhteisiin sekä 2) tietoa miesten väkivallasta naisia kohtaan ja läheisissä suhteissa tapahtuvasta väkivallasta.

Sosionomikoulutus on Ruotsissa luonteeltaan yleiskoulutus, joka pätevöittää opiskelijan työskentelemään monella eri sosiaalityön sektorilla. Rikosentorjuntaan, rikollisuuteen tai siitä irrottautumiseen keskittyviä koulutusohjelmia ei ole tarjolla. Syksyllä 2024 tarjolla on kaksi sosionomikoulutusta, joiden kuvauksessa nuorten rikollisuus tai jengirikollisuus mainitaan.

Sosionomiopiskelijoille on tarjolla rikollisuutta käsitteleviä täydentäviä opintojaksoja eri korkeakouluissa. Högskolan Väst järjestää kurssit Rikollisuus ja nuoret (Kriminalitet och unga 7,5 op) sekä Rikollisuus ja sosiaalityö (Kriminalitet och socialt arbete 7,5 op). Göteborgin yliopistolla voi suorittaa opintojakson Rikollisuus (Kriminalitet 10 op).

Syksyllä 2024 Marie Cederschiöld Högskola tarjoaa täydennyskoulutuksena opintojakson Sosiaalityö jengirikollisuudessa mukana tai sen vaikutuspiirissä olevien nuorten parissa (Socialt arbete med unga i och omkring gängkriminalitet 7,5 op). Kouluttajina toimii eri yliopistojen tutkijoita ja lehtoreita kriminologian ja sosiaalityöteiden laitoksilta sekä ammattilaisia, jotka toimivat poliisin eri tehtävissä.

HALLITUSOHJELMAN KIRJAUS NUORISORIKOLLISUUDEN SISÄLLYTTÄMISESTÄ SOSIONOMIOPINTOJEN PAKOLLISEKSI TEEMAKSI

Ruotsin hallitusohjelman Tidöavtalet:in (2022) kirjauksen mukaan sosionomikoulutusta tulee uudistaa siten, että nuorten rikollisuus tulee pakolliseksi opintokokonaisuudeksi ja että koulutukseen lisätään mahdollisuus erikoistua nuorisorikollisuuteen. Kirjaus johti elokuussa 2023 Ruotsin hallituksen päätökseen (Regeringen Dir. 2023:121) tehdä selvitys siitä, saavatko sosionomiopiskelijat tarvittavat tiedot sekä taidot lasten ja nuorten rikollisuuteen ajautumisen ehkäisemiseen, rikollisen kehityksen katkaisemiseen ja uusintarikollisuuden ehkäisyyn. Sosionomikoulutuksen pituutta ei ole kustannussyistä tarkoitus lisätä, vaan selvityksessä pohditaan, miten sisällöt saisi mukaan nykyiseen koulutukseen. (Regeringen Dir. 2023:121)

Selvityksessä tarkastellaan muun muassa sosionomikoulutuksen tavoitteita sekä selvitetään, millaisia mahdollisuuksia korkeakouluissa on erikoistua nuorisorikollisuuden parissa tehtävään työhön. Tarvetta selvitykselle perustellaan sillä, että yhä useampi lapsi ja nuori liikkuu rikollisissa piireissä, mikä voi johtaa epäsuotuisaan kehi-

tykseen ja vaikeuksiin irrottautua rikollisuudesta. Rikollisissa piireissä liikkuminen altistaa nuoren myös rikosten silminnäkijäksi tai niiden uhriksi joutumiselle. (Regeringen Dir. 2023:121).

Selvitystä tekemään määrättiin Uppsalan yliopiston sosiaalialan lehtori Michael Tärnfalk, ja selvityksen oli ensin määrä valmistua 31.3.2024 mennessä. Ruotsin Valtioneuvosto (Regeringens skrivelse 2023/24:67) päätti kuitenkin laajentaa selvitystä sekä pidentää selvitysaikaa. Selvitystä laajennettiin arviolla siitä, onko sosionomikoulutuksen tavoitteita tarpeen muuttaa, jotta koulutus vastaisi paremmin nykyisiä yhteiskunnallisia haasteita ja osaamistarpeita. Selvittäjän tehtävä on tarvittaessa ehdottaa uusia tai muutettuja tutkintotavoitteita. (Regeringens skrivelse 2023/24:67)

Selvitystyössä on jo käynyt ilmi, että sosionomien erikoistumismahdollisuuksia saattaa olla tarpeen parantaa. Selvityksen tekijän tehtävä on nyt myös kartoittaa, millaisia erikoistumismahdollisuuksia korkeakouluissa on sosiaalialaan tai muihin vastaaviin aloihin liittyen myös muissa teemoissa kuin nuorisorikollisuudessa.

KOULUTUSALAN TOIMIJAT SUHTAUTUVAT VARAUKSELLISESTI SOSIONOMITUTKINNON MUUTTAMISEEN

Marraskuussa 2022 julkaistiin Svenska Dagbladetissa (Sauer ym. 2022) Ruotsin hallitusohjelman kirjaukseen liittyvä kriittinen mielipidekirjoitus. Sen olivat allekirjoittaneet reilut 50 professoria Ruotsin kaikista 19 yliopistoista ja korkeakouluista, jotka kouluttavat sosionomeja. Mielipidekirjoituksessa ehdotusta erikoistumisesta nuorisorikollisuuteen pidetään populistisena yrityksenä löytää yksinkertainen ratkaisu monimutkaiseen ongelmaan. Poliitikoiden ei tulisi kirjoittajien mielestä puuttua koulutuksen yksityiskohtiin.

Professorien kirjoituksessa esitetään muun muassa, että vaikka jengirikollisuus aiheuttaa suurta kärsimystä niille, joihin se kohdistuu, sosionomin työnkuvaan kuuluu myös muita teemoja, jotka koskettavat jengirikollisia huomattavasti suurempia väestöryhmiä kuten alkoholiriippuvaisia, ikääntyneitä, toimintarajoitteisia ja lapsia. Professorit varoittavat, että mikäli sosionomin kaltaisessa yleiskoulutuksessa suunnataan huomiota tiettyyn ilmiöön, se samalla vie aikaa muilta ilmiöiltä. Jengi-ilmiö liittyy professorien mukaan suuriin kaupunkeihin, joten heidän mielestään ei olisi järkevää kouluttaa muualla maassa olevia sosionomeja vastaamaan siellä esiintymättömään ilmiöön. (Sauer ym. 2022). Tämä mielipide on kuitenkin voinut muuttua, sillä viimeistään kuluvana vuonna 2024 on tullut selväksi, että jengi-ilmiö on rantautunut myös pienemmille paikkakunnille sekä Pohjois-Ruotsiin.

Malmön yliopiston sosiaalityön professori Tapio Salosen mielestä sosionomikoulutus on akateeminen peruskoulutus laajaan ja moninaiseen ammattialaan, jonka vuoksi kaikkia sen konkreettisia käytännön työmuotoja ei ole mahdollista opettaa peruskoulutuksessa. Hänen mukaansa sosionomien olisi luonnollista jatkaa erikoistumista jatko-opintoinnoissa. Ruotsin sosionomikoulutusten yhdistyksen puheenjohtaja Lennart Sauer yhtyy Salosen näkemykseen sosionomikoulutuksesta yleiskoulutuksena. Hänestä koulutuksen on annettava perusteet koko työelämälle eikä se voi painottua sellaisiin yhteiskunnallisiin ilmiöihin, jotka eivät välttämättä ole ajankohtaisia kymmenen vuoden kuluttua. (Johansson 2023.)

Valtioneuvoston selvityksen tekijä Michael Tärnfalk on itse ottanut kantaa sosionomikoulutuksen luonteen hieman ristiriitaisin lausunnoin. Tärnfalk on samaa mieltä siitä, että on ongelmallista antaa politiikan ohjata akateemisten koulutusten sisältöä liian yksityiskohtaisesti. Hän kuitenkin tukee hallitusohjelman tavoitetta, jonka mukaan sosionomikoulutuksen tulisi keskittyä enemmän nuorisorikollisuuteen.

Tärnfalkin näkemysten mukaan yleistävä näkökulma sosionomin tutkintoon on osa ongelmaa. Koulutus on Tärnfalkin mielestä pilkottu liian pieniin ja irrallisiin osiin. Tärnfalk pitää tärkeänä, että rikoksilla oireilevia nuoria

työssään kohtaavat sosionomit tuntevat rikollisuuden taustatekijöitä, eri rikostyyppjä, menetelmiä, kohtaavaa työtä, perheiden kanssa työskentelyä sekä oikeustiedettä. (Johansson 2023.)

Myöhemmin Tärnfalk on myös ilmaissut selkeän näkemyksen siitä, että tällä hetkellä sosionomeilla ei ole tarvittavaa osaamista nuorten jengirikollisten kuntoutukseen. Hieman yllättävästi hän myös ehdottaa, että vastuu vakavalla rikollisuudella oirehtivista nuorista tulisi hänen mielestään siirtää pois sosiaalipalveluilta. Tätä asiakasryhmää varten tulisi olla oma viranomainen, ja myös nuorten rikollisten paikka olisi vankila, ei niinkään sosiaalipalvelut. (Uppsala Universitet 27.9.2023).

AMMATTILIITOT SUHTAUTUVAT SELVITYKSEEN MYÖNTEISESTI

Vaikka koulutusalan toimijat ovat suhtautuneet selvitykseen varauksellisesti, ammattiliitot ovat suhtautuneet siihen myönteisesti. Ammattiliitot ovat jo ennen hallitusohjelmaa ilmaisseet myönteisen kannan sisällyttää jengirikollisuutta ennaltaehkäisevä työ sosiaalipalvelulakiin ja siten myös osaksi sosionomien työtä. Akademikerförbundet SSR, Föreningen Sveriges Socialchefer (FSS) sekä Vision ja Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ovat suositelleet yhteisessä kirjelmässään uuden sosiaalipalvelulain valmisteluvaiheessa lakiin lisättäväksi myös säännöksen, jonka mukaan sosiaalipalvelujen toiminnan tulee perustua tieteelliseen tietoon ja vakiintuneeseen käytäntöön. Ammattiliitot ovat myös esittäneet kirjelmässään, että hallituksen pitäisi harkita sosionomitutkintoon liittyvää selvitystä, jotta tutkinto vastaisi uuden lain tavoitteita. (Akademikerförbundet SSR ym. 2022).

Sosiaalialan johtajia ja työntekijöitä edustava ammattiliitto Vision on toistuvasti vaatinut, että sosionomikoulutus on mukautettava tämän hetken todellisuuteen, jotta sosionomit saisivat työkaluja rikosten ennaltaehkäisyyn. Vision piti hallituksen päätöstä tarkastella sosionomikoulutusta tervetulleena, ja se peräänkuuluttaa myös ennaltaehkäisevän työn lisäämistä sosiaalipalvelulakiin, jotta ennaltaehkäisevä työ ei joutuisi säästötoimenpiteiden kohteeksi. (Vision 2023).

JENGIKOLLISUUDEN KÄSITTELY SUOMALAISESSA SOSIONOMIKOULUTUKSESSA

Suomalaisen sosionomikoulutuksen voidaan sanoa olevan luonteeltaan yleiskoulutus. Se antaa laaja-alaiset sosiaalialan työn osaamisen perustiedot ja -taidot sekä teoreettiset perusteet toimia asiantuntijatehtävissä. Suomalaisen sosionomikoulutuksen tavoitteena on kouluttaa asiantuntijoita ihmisten hyvinvoinnin, elämänhallinnan ja osallisuuden tukemiseen ja edistämiseen (Arene 2017).

Sosionomi (AMK) -opiskelija voi syventävissä ammatillisissa ja vapaavalintaisissa opinnoissaan suuntautua muun muassa eri asiakasryhmien hyvinvoinnin, elämänhallinnan ja osallisuuden edistämiseen sekä hyvinvointipalveluihin. Sosiaalialan erityisosaaminen voi kohdentua esimerkiksi varhaiskasvatukseen, perhetyön (lastensuojelutyö), aikuisten parissa tehtävän työn, mielenterveys- ja päihdetyön, vanhustyön, vammaistyön ja maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuustyön erityisosaamiseen. (Arene 2017.)

Sosionomi (YAMK) -tutkinnossa painopisteinä ovat asiakaslähtöisyys ja asiakkaan osallisuuden vahvistaminen, palveluohjaus, sosiaalinen kuntoutus, asiakaslähtöinen kehittäminen, sote-alan kehittäminen ja johtaminen, ikäosaaminen, digitalisaatio, yrittäjyys ja liiketoimintaosaaminen. Erityisalueilla, kuten mielenterveys- ja päihdetyössä sekä moninaisuus- ja monikulttuurisuustyössä, osaamisessa korostuu kohdattavien hyvinvointiin, elämänhallintaan ja osallisuuteen liittyvien ilmiöiden syvempi ymmärtäminen teoria- ja tutkimustiedon avulla. (Arene 2017.)

Laurean rikosseuraamusalan sosionomikoulutus sisältää sekä teoreettista että käytännönläheistä opetusta rikollisuudesta ja siihen vaikuttamisesta turvallisuuden ja kuntoutuksen näkökulmista. Katujengeihin on tutustuttu esimerkiksi vuonna 2024 niin poliisin kuin Rikosseuraamuslaitoksen työntekijöiden toimesta. Opintoissaan opiskelijat saavat laaja-alaista tietämystä muun muassa laillisuudesta, muutostyöstä, kuntouttavan työn eri työmuodoista sekä rikollisuuden selitysteorioista ja rikollisuudesta irrottautumisen perusteista. Tavoitteena on saada osaamista rikollisuutta ylläpitävän syrjäytymiskehityksen katkaisemiseen, hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemiseen sekä yhteiskuntaan kiinnittymisen edistämiseen.

Laurea tarjoaa rikosseuraamusalan sosionomikoulutuksen täydentävän osaamisen opintojaksoja verkkokoulutuksina laajasti eri korkeakoulujen opiskelijoille. Sen lisäksi eri korkeakouluissa on tarjolla opintojaksoja, joista on hyötyä nuoris- ja jengirikollisuuden parissa tehtävässä työssä. Tarjolla on muun muassa neuropsykiatristen diagnoosien ymmärrystä lisäävää koulutusta, nuorisotyötä, päihdetyötä ja ehkäisevää päihdetyötä, monikulttuurista työtä, osallisuuden lisäämistä sekä kotouttamista.

POHDINTA

Ruotsin hallitusohjelman kirjaus sosionomikoulutuksen selvityksestä ja käynnistetty selvitystyö ovat herättäneet keskustelua Ruotsissa. Ne ovat jakaneet mielipiteitä sekä koulutussektorilla että ammattiliitoissa. On selvää, että jengirikollisuuden kasvaessa ja sen vaikutusten ulottuessa yhä useammille alueille ruotsalaisessa yhteiskunnassa, katseet kohdistuvat ratkaisuja etsiessä myös ammattilaisiin, jotka työskentelevät ehkäisevän ja korjaavan työn parissa. Heistä monet ovat juuri sosionomeja.

Suomessa pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa tunnustetaan nuoris- ja jengirikollisuuden lisääntymisen olevan vakava ongelma, jota tulee ennaltaehkäistä ja torjua. Torjuntatyöhön pyritään ottamaan mukaan koko yhteiskunta. Monet hallitusohjelman pohjalta laaditun toimenpideohjelman ennaltaehkäisevät keinot sekä torjuntakeinot liittyvät sosiaalialaan ja sosionomien tehtäväkenttiin.

Sosionomin tehtäviin kuuluu sekä ihmisten kasvun ja kehityksen edistäminen että syrjäytymisen ehkäisy ja sen kehityksen katkaisu, osallisuuden, toimijuuden ja hyvinvoinnin vahvistaminen sekä palvelujen ja työn kehittäminen. Sosionomin työllä on merkittävä rikoksentorjunnallinen vaikutus sen kaikilla tasoilla yleisestä ehkäisystä korjaavaan, riskien ehkäisystä haittoja vähentävään työhön. Koulutuksella voidaan osaltaan vaikuttaa siihen, että sosionomit tekevät vaikuttamistyötä mahdollisimman tehokkaasti tutkittuun tietoon pohjaten.

Jos Ruotsin jengirikollisuuden kehitystä silmällä pitäen haluaisi Suomessa vahvistaa sosionomien rikoksentorjunnallista osaamista painopisteen ollessa Suomessa vielä enemmän ehkäisevässä työssä haittoja vähentävän tai korjaavan työn sijaan, olisi syytä toimia suhteellisen ripeästi. Näkemyksemme mukaan sosionomiopiskelijat hyötyisivät koulutuksesta, hankkeista ja toimintamuodoista, jotka rakentuisivat rakenteellisen sosiaalityön sekä yksilöllisen ja yhteisöllisen rikoksentorjunnan viitekehikseen. Jengirikollisuus on luonteeltaan maiden rajoja ylittävää, joten myös kielitaito, kaikenlainen kansainvälinen verkostoituminen ja yhteiskehittäminen olisivat eduksi ilmiöön vaikuttamiseksi.

Lopuksi on tärkeää ymmärtää sosionomien työn ja koulutuksen rajallisuus ongelmien ratkaisemisessa. Rikoksentorjuntatyö jengirikollisuuden ehkäisyssä vaatii monen yhteiskunnan sektorin sekä ammattialan yhteistä työtä. Eikä edes erityisen koulutettu sosionomi pysty ihmeisiin ennen kuin yhteiskunnan rakenteet ja sosiaalipolitiikka tukevat osaltaan segregaation ja polarisoitumisen ehkäisyä sekä vähentämistä.

Lähteet

- Akademikerförbundet SSR, Föreningen Sveriges Socialchefer, Vision, Sveriges Kommuner och Regioner 2022.** [Beredningen av Hållbar socialtjänst \(SOU 2020:47\)](#). Päivätty 6.7.2022. Luettu 2.6.2024.
- ARENE, 2017.** [Sosionomi tuottaa hyvinvointia läpi elämänsäajan. Ammattikorkeakoulutus sosiaalialan muutoksen edistäjänä](#). Arene ry:n työryhmän selvitys sosiaalialan tilanteesta ja kehityksestä 2017. Luettu 2.6.2024.
- Forss, M. 2023.** [Katujengi rikosoikeudellisesti määriteltynä järjestäytyneenä rikollisuutena](#). Edilex-sarja 2023/26. Luettu 2.6.2024.
- Johansson, T. 2023.** [Utbildning satt under lupp – håller socionomprogrammet måttet?](#) Socionomen 3.4.2023. Viitattu 12.6.2024. Luettu 2.6.2024.
- Marie Cederschiöld högskola. 2024.** [Socialt arbete med unga i och omkring gängkriminalitet](#). Päivitetty 29.5.2024. Luettu 2.6.2024.
- Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen 2024.** [SIS och HVB-hem. Studie avseende kopplingar till den grovt organiserade brottsligheten](#). Underrättelserapport. Luettu 2.6.2024.
- Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen 2023.** [Myndighetsgemensam lägesbild. Organiserad brottslighet 2023](#). Luettu 2.6.2024.
- Ramqvist, P. 2024.** [Varningen: Gängkriminella driver vårdcentraler](#). Sveriges Radio 1.10.2023. Kuunneltu 1.6.2024.
- Regeringens skrivelse 2023/24:67.** [Motståndskraft och handlings-kraft – en nationell strategi mot organiserad brottslighet](#). Regeringen. Luettu 2.6.2024.
- Regeringen Dir. 2023:121.** [Översyn av socionomexamen för att motverka ungdomskriminalitet](#). Dir. 2023:121. Beslut vid regeringssammanträde den 17.8. 2023. Luettu 2.6.2024.
- Sauer, L. ym. 2022.** [Ett populistiskt ingrepp i socionomutbildningen](#). Mielipidekirjoitus. Svenska Dagbladet. Julkaistu 6.11.2022. Luettu 2.6.2024.

Tollin, K., Angerbrandt, H. & Anna Jonsson, A. 2023. *Barn och unga i kriminella nätverk. En studie av inträde, brott, villkor och utträde.* Brå: Rapport 2023:13. Luettu 2.6.2024.

Uppsala Universitet 2023. *Ta bort de grovt kriminella från socialtjänstens ansvar.* Uutinen. Julkaistu 27.9.2023. Luettu 2.6.2024.

Vision 2023. *Glädjande att socionomutbildningen ses över.* Julkaistu 17.8.2023. Luettu 2.6.2024.

Öberg, J. & Merenius, S. 2023. *Utredning och uppkläring av dödligt våld i kriminell miljö.* Rapport 2023:4. Luettu 2.6.2024.

**Copyright® tekijä ja
Laurea-ammattikorkeakoulu
2024**

Auhtor

María Normann, Laurea-ammattikorkeakoulu

Marleena Lempiäinen, Laurea-ammattikorkeakoulu

Cover Image:

Kira Hoffmann, Pixabay

CC BY-SA 4.0, pl kansikuva
ISSN 2954-2170